

Vlaams
Parlement

vergadering **C217 – BIN16**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 3 mei 2011

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de opvolging van de problematiek van de provinciale fractietoelagen - 1814 (2010-2011) 3
- Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gebrekkige studie betreffende sociaal tolken en vertalen in het kader van de uitvoering van het Integratiedecreet - 1836 (2010-2011)
- Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de diensten voor sociaal tolken en vertalen - 1887 (2010-2011)
- Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de studieopdracht 'Financieringsmodel in het kader van de subsidiëring van de diensten voor sociaal tolken en vertalen' door PricewaterhouseCoopers - 1923 (2010-2011) 10

■

Waarnemend voorzitter: mevrouw Linda Visser, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de opvolging van de problematiek van de provinciale fractietoelagen - 1814 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, we hebben het reeds eerder gehad over de gang van zaken in verband met de fractietoelagen van de provinciebesturen aan de politieke partijen. U liet aan de Vlaamse provinciebesturen weten dat hun provinciale reglementen niet in overeenstemming waren met het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de bezoldigingsregeling van de lokale en provinciale mandataris, inzonderheid artikel 36, nadat ikzelf bij uw diensten een klacht had ingediend. U voerde met hen een correspondentie, onder andere op 16 juni, 2 augustus en 19 november 2010.

De provincies Oost- en West-Vlaanderen namen alvast een initiatief. West-Vlaanderen koos er einde 2010 voor – en nu ook Oost-Vlaanderen – om in meerdere stappen te werken. Eerst zou het bestaande reglement voor de toekomst worden opgeheven. Medio februari 2011 werden twee nieuwe teksten aangenomen, namelijk één met als titel 'Provinciaal subsidiereglement voor politieke partijen, actief in de provincie West-Vlaanderen' en een andere 'Wijziging van het huishoudelijk reglement voor de provincieraad van West-Vlaanderen – Toelage aan de fracties'.

Minister, namen de drie andere Vlaamse provincies intussen ook reeds een initiatief om tegemoet te komen aan de gekende problematiek? Hoe evalueert u de aanpak in de provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen? Acht u deze aanpak, met die twee teksten, nu in overeenstemming met de letter en de geest van uw eerder standpunt en dat van het Rekenhof?

Hoe evalueert u de aanpak in de andere drie Vlaamse provincies? Werd er initiatief genomen om vroeger uitbetaalde fractietoelagen terug te vorderen, aangezien die op diverse locaties en meermaals toegekend werden op basis van provinciale reglementen die niet in overeenstemming waren met de Vlaamse regelgeving en de gelden bovendien afgewend werden van de initiële bedoelingen, namelijk het faciliteren van betere fractiewerking op provinciaal vlak, wat overigens in diverse media erkend werd door verschillende partijverantwoordelijken? Zo ja, graag meer uitleg over dat initiatief.

In West- en Oost-Vlaanderen zijn er dus twee reglementen gecreëerd: een over de fractiewerking en een ander over pure en platte partijfinanciering die tot op vandaag verdoken is gebeurd. Nu het nieuws toch bekend is, mag dat blijkbaar open en bloot gebeuren.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

De heer Jan Durnez: Voorzitter, minister, collega's, ik heb geen probleem met de vraag van de heer Reekmans, maar ik heb wel een groot probleem met zijn blijvende stelling dat het een verdoken, onjuist verhaal was. Tot 2009 was dit compleet correct en verliep dit volgens alle regels die er van toepassing waren.

In 2004 was er een omzendbrief voor de gemeenten. De provincies hebben dan aan toenmalig minister Van Grembergen gevraagd of dit ook voor hen van toepassing was. Het antwoord was dat als het reglement van de provincie paste in de wet op de partijfinanciering van 1998, dit er niet onder viel. Ik heb dat zwart op wit. Het Rekenhof heeft trouwens alle rekeningen en reglementen goedgekeurd.

Het is dus absoluut geen verdoken partijfinanciering, want de reglementen beginnen allemaal met een verwijzing naar de wet op de partijfinanciering. Het was een uitdrukkelijke vraag van alle partijen – ook de voorzitter van uw toenmalige partij heeft die vraag gesteld. Ik neem het dus niet dat u spreekt over een verdoken financiering. Dat is manifest onjuist.

De heer Peter Reekmans: Waarom is het dan aangepast?

De heer Jan Durnez: Omdat er in 2009 een ander besluit is gekomen, dat ‘geclieerd’ was op de gemeenten. Daar moet dus een aanpassing gebeuren, maar zowel de partijfinanciering als de fractiefinanciering is een toegelaten activiteit van de provincies. In die zin is het onjuist om de term ‘verdoken’ te gebruiken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, ik zou me willen aansluiten bij de vraag van de heer Reekmans.

Er was wettelijk wel een probleem en dat heeft men nu opgelost, maar het is de vraag of het politieke probleem daarmee is opgelost. De heer Durnez zegt dat het nooit verdoken was en toegelaten was door de wet op de partijfinanciering, maar laten we wel wezen: dat is niet waar. De wet op de partijfinanciering heeft niet gezegd – en kon dat ook niet – dat bepaalde bestuursniveaus, in dit geval de provincies, niet aan partijfinanciering mochten doen. De wet op de partijfinanciering zei aan de partijen alleen dat als men betoelaging krijgt, dat ook in de boekhouding en het financiële verslag moet staan. *(Opmerkingen van de heer Jan Durnez)*

Het gaat hier niet over de gemeenten. De wet op de partijfinanciering zegt alleen zeer duidelijk wat er in het financiële verslag van elke politieke partij moet staan: alle toelagen, tot op het niveau van de provincies en zelfs van de arrondissementen. Maar dus niet van de gemeenten, want de partijen konden dat gewoon niet bijhouden. Dat is de enige praktische reden.

Verwijzen naar de wet op de partijfinanciering is dus niet correct. Dat is alleen maar correct in die zin dat de wet op de partijfinanciering niet verbiedt dat provincies aan partijfinanciering doen. En als je daar als partij centen van krijgt, moet dat in het financiële verslag zitten. Dat is het enige wat de wet op de partijfinanciering zegt. Als provincies verwijzen naar de wet op de partijfinanciering om het te doen, dan noem ik dat de omgekeerde wereld. Dat is indertijd gebeurd, en we weten ook waarom dat indertijd gebeurd is.

Nu heeft men bijvoorbeeld in West-Vlaanderen gezegd: dit is fractievergoeding en dit is partijfinanciering, voor ongeveer hetzelfde bedrag. En daarmee is de kous dan af. Wel, daarmee geeft men ten eerste toe dat de wijze waarop fracties werden betoelaagd in feite een partijfinanciering was. Nu maakt men daar een duidelijk onderscheid tussen, alleen is de vraag, minister, of daarmee het politieke probleem opgelost is. Vindt de Vlaamse Regering het logisch en normaal dat provincies partijen financieren? Dat men fracties ondersteunt, is logisch. Daar hebben wij geen problemen mee. Maar dat provincies daarnaast effectief, en nu ook open en bloot, aan partijfinanciering doen, is er een beetje over.

Ik denk echter niet dat de Vlaamse Regering mogelijkheden heeft om dat besluit te schorsen of wat dan ook. Maar ze kan er toch minstens een politiek standpunt tegenover innemen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, ik wil eerst even de diverse stappen overlopen die ik in dit dossier gezet heb. Bij brief van 16 juni 2010 heb ik de deputaties herinnerd aan hun verantwoordelijkheid bij de controle op de aanwending van de fractietoelagen, met een kopie aan het Rekenhof. Op 20 juli liet het Rekenhof weten dat het de reglementen onwettig achtte, omdat ze niet in overeenstemming waren met artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009.

Op 2 augustus heb ik een brief gestuurd aan de deputaties om, in navolging van de klachten die de heer Reekmans had ingediend, alle gevraagde informatie en toelichting te willen verschaffen. Ik heb op 19 november 2010 een brief gestuurd aan de deputaties Antwerpen, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, en op 6 december 2010 aan Vlaams-Brabant en Limburg, waarin ik de onwettigheid van de bestaande reglementen heb meegedeeld en hun vroeg om de reglementen in overeenstemming te brengen. Mijnheer Reekmans, u hebt trouwens op 6 december een kopie gekregen van dat schrijven.

Ondertussen hebben de provincies het initiatief genomen om deze onwettigheid weg te werken. Ze hebben dat inderdaad gedaan door twee besluiten goed te keuren. Het betreft twee ontwerpen van besluit, het eerste tot wijziging van het huishoudelijke reglement van de provincieraad voor wat de toelage aan de fracties betreft, het tweede tot goedkeuring van een provinciaal subsidiereglement voor politieke partijen, actief in de provincie. Dat laatste, collega's, is op basis van de wet van 1989. Dat is een federale wet, geen Vlaams decreet. Wij zijn daar dus niet voor bevoegd. Die wet van 1989 is aangepast ten behoeve van de provincies in 2003.

Zoals u vermeldt in uw vraag, mijnheer Reekmans, hebben de diverse provincies verschillend gereageerd. Ik deel per provincie mee wat ondernomen is. De provincie West-Vlaanderen heeft op 23 december 2010 het bestaande reglement opgeheven met ingang van 1 januari 2011. Uit de lijst met beslissingen die de provincieraad op 24 maart 2011 heeft genomen, blijkt dat de provincieraad twee besluiten heeft genomen zoals hierboven beschreven. Een gelijkaardige aanpak wordt gevolgd in de andere vier provincies. De provincie Antwerpen hanteert dezelfde aanpak als West-Vlaanderen: in december werd meegedeeld dat het bestaande reglement zou worden opgeheven, wat effectief gebeurde op 27 januari, en op 24 februari volgde de goedkeuring van twee nieuwe reglementen.

Wat de andere drie provincies betreft, ben ik op 24 januari 2011 overgegaan tot de schorsing van de betreffende budgetartikelen, aangezien die provincies niet tijdig gevolg hadden gegeven aan mijn brieven. De provincie Limburg heeft op 24 januari per brief de intentie meegedeeld om het reglement betreffende de erkenning en subsidiëring van de politieke studiecentra met ingang van 1 januari 2011 op te heffen. De provincie Limburg heeft kennis genomen van de schorsing. Op 16 februari zijn de nieuwe reglementen goedgekeurd door provincieraad. Provincie Vlaams-Brabant: goedkeuring nieuwe reglementen door provincieraad op 5 april. Provincie Oost-Vlaanderen: goedkeuring nieuwe reglementen door provincieraad op 16 februari.

Wat de fractiebetoelaging betreft, bevat de Vlaamse regelgeving enkel voorschriften over de doelstelling van de toelage en de aanwending van de middelen. Die middelen mogen niet worden aangewend voor de financiering van de politieke partijen. Mijn voorganger, voormalig minister Keulen, heeft die teksten laten goedkeuren door de Vlaamse Regering.

Het vaststellen van het bedrag van de toelage van de fractie wordt overgelaten aan de autonomie van het provinciebestuur. Wat het subsidiereglement betreft dat de subsidiëring van de algemene partijwerking tot doel heeft, maken de provincies gebruik van de mogelijkheid die de federale wetgeving hen biedt.

U vraagt mijn appreciatie daarover. Persoonlijk heb ik bedenkingen bij die federale wet. Ik vind het ongelukkig dat ook op dat vlak nog een partijfinanciering wordt gecreëerd, maar het is de wet. Provincies die de wet toepassen, zijn wettig bezig en Vlaanderen heeft er geen enkele zeggenschap over en geen enkele mogelijkheid om daartegen op te treden.

Zoals ik u al herhaaldelijk heb meegedeeld naar aanleiding van actuele vragen over dit onderwerp, ben ik als minister van Binnenlands Bestuur niet gemachtigd om deze gelden terug te vorderen. Ik heb vastgesteld dat de bestaande reglementen niet in regel waren met het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de bezoldigingsregeling van de lokale en provinciale mandataris. Ik heb de provinciebesturen gewezen op hun verantwoordelijkheid en aangekondigd dat indien hun reglementen niet tijdig zouden zijn aangepast, ik de betreffende begrotingsartikelen in hun uitvoering zou schorsen.

Dat heb ik ook gedaan voor de provincies die niet zelf gevolg hebben gegeven aan mijn brief, Limburg, Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen. Het komt het Rekenhof toe om de rekeningen van de provincies te controleren. Vlaanderen is niet integraal bevoegd voor zijn binnenlands bestuur. Er zijn enkele zaken op het gemeentelijke en het provinciale vlak die buiten het blikveld blijven, maar artikel 180 van de Grondwet onttrekt bepaalde zaken aan de

bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Dat is meer bepaald het geval voor de controlebevoegdheid die toekomt aan het Rekenhof.

Ik verwijs ook naar artikel 112bis van de Provinciewet, vertaald in het Provinciedecreet, dat gaat over de kwijting die het Rekenhof verleent. Eventuele klachten in verband met effectief gedane uitgaven kan ik alleen maar bezorgen aan het Rekenhof. Dat heb ik ook gedaan naar aanleiding van de klacht die is binnengekomen.

Het Rekenhof kan vervolgens maatregelen nemen. Dit valt buiten de bevoegdheid van de Vlaamse overheid. Het gaat om uitgaven die al effectief werden verricht door de provincies en daardoor logischerwijze in de boekhouding en de rekeningen zijn opgenomen ongeacht of ze al dan niet wettig zijn.

Theoretisch zijn er de volgende mogelijkheden. Het Rekenhof kan de uitgaven verwerpen, en dan moet er een terugvordering gebeuren. In geval van weigering om die terugvordering in het budget in te schrijven, kan ik de inschrijving doen bij toezicht op dat budget. Als het Rekenhof de uitgave had verworpen en de provincie geeft geen gevolg aan de nodige maatregelen om de terugvordering te doen, dan kan ik ervoor zorgen dat dit budgettair wel wordt opgenomen. De minister kan, om die in het budget in te schrijven, bij toezicht op dat budget optreden door een budgetwijziging 2011 of het budget 2012.

Als het Rekenhof de uitgaven niet verwerpt, dan is de kous toezichtmatig af en kan de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur niet optreden. Die bevoegdheid is voorbehouden aan het Rekenhof, dat uitgaven aanvaardt of verwerpt. Verwerpt het die, dan moet de provincie daar gevolg aan geven. Doet ze dat niet, dan kan de toezichthoudende minister optreden. Dat is de essentie van het verhaal.

Dit is wat ik erover kan zeggen. U hebt de chronologie gekregen, u hebt de stand van zaken gekregen inzake de wetgeving en het besluit van de Vlaamse Regering. De huidige wet- en regelgeving stelt dat de provincies die zich conformeren, en die zeggen dat ze een fractietoelage zullen uitwerken op basis van het besluit van de Vlaamse Regering en zullen laten aanwenden voor de werking van de fractie, en anderzijds een besluit goedkeuren dat uitvoering geeft aan de federale wet, in de legaliteit werken.

Een ander punt is de terugvordering van wat verkeerd is betaald. De rekeningen voor 2009 zijn gevalideerd. Ik heb gedaan wat ik kon doen. Ik heb het budget geschorst waar de provincie niet was opgetreden.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, deze discussie is al enkele maanden bezig. Ik vraag me af of uw groenboek niet te snel een witboek is geworden. We hebben hier te maken met provincies die jarenlang de wet overtreden – als modale burger moet je in Vlaanderen maar eens door het rood licht rijden, en maanden aan een stuk vertikken om je boete te betalen. De provincies hebben jarenlang de wet overtreden en worden daar niet eens voor bestraft, omdat ze zich kunnen verschuilen achter de Vlaamse en de federale wetgeving. Dat doet me vragen stellen over de bestuurbaarheid van die instellingen en zeker de paraplupolitiek die daar kan worden gevoerd.

Laten we wel wezen: de partijen die in de provincieraden vertegenwoordigd zijn, zijn ook in dit parlement vertegenwoordigd. De politieke partijen hebben nu eenmaal geld nodig om de machinerie draaiend te houden. Zo simpel is het. We moeten er niet hypocriet over doen. Toen dit reglement is aangepast, waren er enkele partijen die in schandalen waren verwickeld en andere die een zware klap hadden gekregen bij de verkiezingen, waardoor er nieuwe geldaders moesten worden aangeboord. Dat is de werkelijkheid van dit verhaal.

Minister, u bent de toezichthoudende minister en ik begrijp dat u voor deze problematiek niet verantwoordelijk bent. De provincies passen hun reglementen aan. Die aanpassingen bewijzen dat de fractietoelage jarenlang niet diende voor de werking van de fracties, maar dat

het, collega van CD&V, effectief een verdoken partijfinanciering was. Ik blijf dat zo noemen. Het is een verdoken partijfinanciering, want er is geen enkele fractie die die duizenden euro heeft gebruikt voor de fractiewerking van de provincie. Nog sterker: een groot deel van de politieke partijen die actief zijn in de provincies, zijn ook actief in dit parlement en pleiten voor een kleinere rol en zelfs de afschaffing van de provincies.

Collega's, hoe hypocriet blijven wij? Enerzijds pleiten we voor de afschaffing van de provincies, anderzijds blijven we de provincies beschouwen als een extra melkkoe voor de partijfinanciering.

– *Mevrouw Annick De Ridder, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Minister, het Rekenhof vond dit onwettig, maar pas na een klacht van mij, uiteraard door u behandeld. Ook dat vind ik wraakroepend. Uiteindelijk hebben de provinciebesturen een eerbiedwaardig orgaan als het Rekenhof jarenlang in de luren gelegd. Ze dienden wel hun begrotingen en hun rekeningen in, en natuurlijk klopten die omdat men er niet bij vertelde waarvoor het geld diende. Dat is misschien nog niet doorgedrongen tot CD&V, maar het Rekenhof is door de provincies jarenlang voor de gek gehouden. Ik kan het niet anders noemen, want waarom is die aanpassing anders gebeurd?

Om correct te zijn: men is vanaf 2003 in overtreding en niet vanaf 2009. Stel nu nog dat het 2009 was: als politieke partij twee jaar in strijd leven met de eigen wetgeving, vind ik al een schande op zich. Als politici in een geciviliseerd land als het onze nog niet in staat zijn om de wetten die ze zelf hebben gemaakt, na te leven, dan heb ik zware vragen bij de rechtszekerheid in ons land. Het gaat over 2003, wat het nog veel erger maakt. Tot mijn klacht hebben alle politieke partijen die wetgeving acht jaar lang met de voeten getreden.

Minister, uw echte mening heb ik niet gehoord. Wat ik wel van u gehoord heb – en dat vind ik belangrijk –, is dat u bedenkingen hebt bij de federale wet. Ik heb daar ook bedenkingen bij, maar Vlaanderen kan meer dan het wel denkt. (*Opmerkingen van minister Geert Bourgeois*)

U schudt 'neen'. Ik hoop dat uw partij een federaal initiatief gaat nemen om die vermaledijde federale wet af te schaffen. Dat is misschien al een suggestie, want u vroeg me om te zeggen wat u moest doen. U zou dit al eens kunnen bespreken in uw partijbestuur. Ik dacht dat u in de Kamer de grootste fractie had. Dat is al een suggestie die ik u doe. Laat die federale wet herwerken en bij voorkeur afschaffen.

Minister, u kunt in Vlaanderen via een omzendbrief heel duidelijk deze kredieten bevriezen. U kunt de partijfinanciering perfect vorm geven via het groenboek en witboek dat u voor de provincies aan het maken bent. Om het nog gemakkelijker te maken, zou u die handel gewoon kunnen afschaffen. Laten we onmiddellijk overgaan tot de afschaffing van de provincies, dan moeten we die niet meer als extra melkkoe gebruiken om de partijen te financieren.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, wilt u afronden? U hebt twee minuten om een repliek te geven.

De heer Peter Reekmans: Dat u niet bij machte bent om de gelden terug te vorderen, dat vind ik een klap in het gezicht van elke overtreder in dit land die wel zijn boetes moet betalen, terwijl de eigen politici wetgeving maken die ze met de voeten treden en ongestraft kunnen overtreden. Ik blijf dat een schande vinden.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

De heer Jan Durnez: Voorzitter, minister, ik wil toch nog eens heel helder stellen dat er niets verdoken was. In artikel 1 van alle reglementen stond: "Binnen de kredieten verleent de provincie een dotatie aan politieke partijen zoals bepaald in de wet van 1998."

Het Rekenhof heeft al deze reglementen nagekeken voor ze in werking zijn getreden. Het wist dus zeer goed wat er in de reglementen stond. (*Opmerkingen van de heer Peter Reekmans*)

Niet in de luren gelegd, het Rekenhof wist wat er in de reglementen stond. Ik neem dit niet van u. Het stond er overduidelijk dat die gelden dienden voor de partijfinanciering en de werking van de fracties.

In 2009 is er een duidelijke bepaling gekomen dat die fractiefinanciering helder moest zijn en niet mocht dienen voor partijfinanciering. Deze bepaling komt voort uit betwistingen die er al waren in 2003 en 2004 waarbij sommige gemeenten aan partijfinanciering wilden doen. Daar komt het vandaan en op die manier is het geclicheerd voor de provincies.

De oplossing die er is, is een keuze van de partijen, ook van uw toenmalige partij, mijnheer Reekmans. Alle partijvoorzitters zijn bij de provincies komen pleiten voor de partijfinanciering. Een aantal provincies waren trouwens tegen die financiering. Laat ons duidelijk zijn: er is niets verdoken aan, want het is reglementair.

U hebt wel een punt door te zeggen dat het na het opstellen van de begrotingen in 2009, in 2010 zo niet verder kon. Ik denk dat wat de provincies en de minister gedaan hebben, een goede oplossing is.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, de vraag was eigenlijk wat u denkt van de praktijken die de provincieraden hebben toegepast, namelijk het ontdubbelen van het ene besluit in twee besluiten. Dat was de kern van de vraag.

U hebt voor een deel gelijk dat Vlaanderen er niets aan kan doen, maar ik heb er toch mijn bedenkingen bij. Minister, vindt u eigenlijk – of u er nu iets aan kunt doen of niet – dat provincies ook partijen moeten financieren? Op die vraag hebben we geen antwoord gehad.

Wat ik u wel kwalijk neem, is dat u zegt dat de provincies hebben gehandeld in uitvoering van de wet op de partijfinanciering. Alsof de wet op de partijfinanciering de provincies verplicht om aan partijfinanciering te doen! Dat is niet waar. De wet verbiedt het niet. De wet zegt dat, als men fractietoelagen of werkingstoelagen aan politieke partijen geeft, men dat in de boekhouding moet opnemen. Daar gaat de wet op de partijfinanciering over. Minister, ik vind het jammer dat u zich daarachter wegsteekt en dat u een beetje laat uitschijnen dat de provincies niet anders kunnen dan dat te doen omdat de wet hen verplicht. Dat is niet het geval.

Ook op mijn vraag of dit niet kan geregeld worden via het Provinciedecreet, hebt u niet geantwoord.

De voorzitter: Collega's, ik kom net van een onderhoud met de voorzitter van het parlement en we hebben het gehad over de manier van omgaan met de spreektijden. De eerste vraagsteller heeft tien minuten, nadien krijgt iedereen twee minuten voor zijn of haar betoog. Ik zou iedereen willen vragen om zich daar in de mate van het mogelijke aan te houden.

Minister Geert Bourgeois: De heer Reekmans etaleert een reeks politieke beschouwingen, wat zijn goed recht is, maar het gaat over een federale bevoegdheid. De federale wet is in 2003 aangepast in die zin dat er door de provincieraden subsidies aan politieke partijen kunnen worden verleend. U kunt dat betreuren. Ik heb mijn mening gezegd. Provincieraden die dit toepassen, handelen binnen de wettigheid.

Als provincieraden in het verleden op basis van het besluit van de Vlaamse Regering – dat beoogde alleen dotaties aan fracties mogelijk te maken – gelden gegeven hebben die aangewend zijn voor de financiering van politieke partijen, dan is dat een overtreding van het besluit van de Vlaamse Regering.

Ik heb gezegd wat ik hieromtrent heb gedaan. Ik ben opgetreden. Mijn voorganger en ikzelf konden niet vroeger optreden. Dit zijn geen besluiten die ter goedkeuring zijn voorgelegd. Ze zijn niet onderworpen aan specifiek toezicht. Er is één keer een klacht gekomen en ik heb gedaan wat ik moest doen. Ik heb dat diligent gedaan. Ik ben zelfs zo ver gegaan om de budgetten te schorsen bij drie provincies die niet zijn opgetreden om zich te conformeren aan het besluit van de Vlaamse Regering. De rest is federale bevoegdheid.

Mijnheer Van Hauthem, u kunt discussiëren over de term die ik heb gebruikt, maar iedereen begrijpt wel wat ik bedoel. “De provincies geven gevolg aan, de provincies geven uitvoering aan, werken in uitvoering van een federale wet”. Ik zeg niet dat ze verplicht zijn om subsidies te geven aan politieke partijen: de federale wet laat het toe. Dat is wat voor mij telt.

Het toezicht in dezen is niet toegekend aan Vlaanderen. Voor de rekeningen van de provincie is dit op basis van artikel 180 van de Grondwet voorbehouden aan het Rekenhof. Ik heb u gezegd wat er gebeurt als het Rekenhof die uitgaven verwerpt en als het Rekenhof die uitgaven valideert. Dat is waar wij mee geconfronteerd zijn. Mijnheer Reekmans, als u iets zou vinden dat dit tegensprekt, laat het mij dan weten, maar het is onderzocht door mensen die de zaken kennen en ik heb de teksten hier bij mij.

De heer Van Hauthem zegt dat men mij vooral interpelleert om mijn mening te kennen. Ik vind het eigenaardig dat het erom gaat de mening van de minister te kennen. Ik heb die gegeven, maar ik denk dat een minister wordt aangesproken op zijn daden. Ik heb u gezegd wat ik gedaan heb. Ik heb als minister niet de bevoegdheid om de federale wet te wijzigen. Ik heb als minister niet de bevoegdheid die het Rekenhof heeft. Ik kan alleen optreden als ik vaststel dat Vlaamse reglementen worden geschonden, en dat heb ik ook gedaan.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, u hebt inderdaad een duidelijke mening gegeven. Ik hoop wel dat u effectief iets gaat doen aan de federale wetgeving. Ik hoop dat uw federale fractie de nodige initiatieven zal nemen om een einde te maken aan deze grijp- en graaicultuur van de politieke partijen. Pas na jaren van overtreding en pas na een klacht van een kleine oppositiepartij, gebeurt nu open en bloot wat jaren verdoken is gebeurd. Voor CD&V is ‘verdoken’ een woord dat niet juist is, maar ik heb er geen ander woord voor. *(Opmerkingen van de heer Jan Durnez)*

Uw reglementen zijn al jaren in strijd met de wetgeving die u in dit huis maakt! U moet me echt geen lessen leren over reglementen. U leeft ze al jaren niet na! *(Opmerkingen van de heer Jan Durnez)*

Onjuist? Wat heeft de minister met het Rekenhof gedaan? Waarom is het geschorst? Omdat het in orde was? Alstublieft!

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, uw microfoon staat aan. U hoeft dus niet te roepen.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, het aantal decibels zal ik nog wel zelf bepalen.

Blijf toch ernstig, mijnheer Durnez. Waarom is het huiswerk opnieuw moeten gebeuren? Waarom heeft het Rekenhof het geschorst? Omdat het allemaal in orde was? Laten we alstublieft niet hypocriet doen: omdat het in overtreding was! En zonder klacht van onze fractie was het nooit aangepast.

Ik hoop dan ook, minister, dat u alle mogelijkheden via het Provinciedecreet nog eens nakijkt. Ik zal dat zelf ook doen. Ik ben ervan overtuigd dat u via het Provinciedecreet al een en ander kunt doen, en dat u de rest kunt oplossen – als u echt meent wat u zegt – via uw federale fractie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gebrekkige studie betreffende sociaal tolken en vertalen in het kader van de uitvoering van het Integratiedecreet
- 1836 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de diensten voor sociaal tolken en vertalen
- 1887 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de studieopdracht ‘Financieringsmodel in het kader van de subsidiëring van de diensten voor sociaal tolken en vertalen’ door PricewaterhouseCoopers
- 1923 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, collega's, de minister bestelde via het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een studie bij PricewaterhouseCoopers (PwC), met de titel 'Analyse en ontwerpen van een financieringsmodel in het kader van de subsidiëring van de diensten voor sociaal tolken en vertalen'. Het eindrapport had als opleveringsdatum september 2010. De studie moest dienen om een antwoord te bieden op de vraag welke subsidies de tolk- en vertaaldiensten van welke instantie mogen en moeten ontvangen om hun opdrachten kwaliteitsvol te kunnen uitvoeren. Dat is op zich een correct uitgangspunt. Die opdrachten van de tolk- en vertaaldiensten staan overigens beschreven in het Integratiedecreet. De opdrachtgever moest vervolgens voorstellen aanreiken voor een financieringsmodel voor de sector.

Het merkwaardige van de studie is dat ze vol fouten staat. De sector had nochtans alle mogelijke informatie en personeelstijd ter beschikking gesteld. Het moge duidelijk zijn, minister, dat wijzelf ook door de sector zijn aangesproken. De sector is gestart met een positieve houding en heeft zich vol geëngageerd om mee te werken aan die studie. Al in de tussentijdse rapportage echter, in april 2010, signaleerde de kwaliteitskring van het sociaal tolken en vertalen – de verantwoordelijken van de betrokken organisaties – aan de onderzoekers, de administratie en het kabinet dat er ernstige fouten werden gemaakt. Met die correcties en opmerkingen werd in het eindrapport echter geen rekening gehouden.

Finaal is het eindrapport een miskleun. Ik weet dat het zware woorden zijn, maar een ander woord is er niet voor. Het is ook duidelijk, zegt de sector – en ikzelf heb ook die indruk – dat de PwC-studie gestuurd werd in de richting van een vooraf bepaald besluit.

Ik wil even stilstaan bij de opmerkingen van de kwaliteitskring. Er staan om te beginnen heel veel cijfermatige en tekstuele fouten in het document: foute subsidiebedragen, foute bedragen van gebruikersvergoedingen, men hanteert willekeur in de tarieven en diensten, kostenvariabelen zijn verkeerd aangerekend, men jongleert met honoraria van tolken en verplaatsingen, er is btw vergeten, voor het kostenpeil is rekening gehouden met het boekjaar 2009 en voor de tolkuurprijs met het subsidiepeil van 2010. Als het geen fouten zijn, zijn het in elk geval grote slordigheden.

Er zijn ook onvolledigheden en daardoor scheeftrekkingen in de voorstellingen: foute vergelijkingen personeel, geen informatie over de inbreng van inrichtende machten, het vertalen is slecht uitgewerkt. Er is voorts ook sprake van inconsequente redeneringen en ten slotte zijn er nog de inhoudelijke bedenkingen.

Dat resulteerde in fouten met betrekking tot het geformuleerde huidig aanbod, de te verwachten evolutie, de voorstelling van de diensten en hun organisatiestructuur, de voorstelling van de huidige kosten, de standaardmodellen van de huidige organisatie, de voorstelling van de inkomsten van de organisatie en de simulaties van de scenario's van organisatie, onder andere de kostenstructuren.

De kwaliteitskring leverde aan de Vlaamse overheid 37 pagina's met correcties aan. Het eindrapport zelf bevat 68 pagina's. Kortom, minister, deze studie geeft geen antwoord op de vraag wat het zal kosten en wie welke kosten gaat betalen aan wie en hoe. Verschillende doelstellingen werden niet uitgewerkt en bereikt. Ik doe niets af aan het feit dat u de vraag stelde en wilde beantwoorden, maar dit onderzoek is daar zeker geen antwoord op.

Ik hoop dat dit onderzoek niet betaald werd, want het zou weggegooid belastinggeld zijn. Ik hoop ook uit de grond van mijn hart dat het niet wordt gebruikt als bouwstof voor een hervorming van de sector.

Minister, hebt u weet van de ernstige mankementen in deze studie? Waarom werd er niets gedaan met de talrijke tussentijds aangeleverde opmerkingen van de kwaliteitskring van het sociaal tolken en vertalen? Wie draagt de verantwoordelijkheid voor deze foute aanpak? Wat was de kostprijs van de studie? Werd het eindrapport van de studie intussen opgeleverd? Werd de studie finaal integraal betaald? Werd de kwaliteit ervan door u of uw diensten in twijfel getrokken? Werd PwC in gebreke gesteld? Zo ja, met welk resultaat?

Hebt u het uitgebreide erratum van de studie, opgemaakt door de kwaliteitskring, doorgenomen? Kunt u akkoord gaan met de vele opmerkingen en met hun conclusies? Vindt u dit onderzoek nuttig materiaal om uw beleid op te stoelen? Is deze studie eigenlijk openbaar gemaakt? Is ze ergens te vinden op het internet of waar dan ook? Is ze toegankelijk?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Voorzitter, minister, collega's, de heer Caron heeft de problematiek al geschetst. Het is een bezorgdheid van de sector, en het is maar evident dat zij ons daarover aanspreken, om het thema op de agenda van deze commissie te plaatsen.

Ik hoef niet in herhaling te vallen, minister. De heer Caron heeft al aangehaald wat de opdracht van de studie was en waar het is misgelopen. Er is tot op heden geen enkele reactie gekomen van u en uw kabinet op het lijvige en grondige erratum van de kwaliteitskring. Het erratum laat van de studieopdracht weinig meer over dan brandhout. Het doel van de studie was, naast een analyse van de bestaande toestand, ook een financieringsmodel te ontwerpen vanuit de vraag welke subsidies de sociale tolk- en vertaaldiensten van welke instantie mogen en moeten ontvangen om hun opdrachten, zoals omschreven in het Integratiedecreet, kwaliteitsvol te kunnen uitvoeren.

In zijn slotanalyse stelt het rapport dat "gezien de grote diversiteit van de verschillende diensten (zowel omkadering als qua vraag), het moeilijk lijkt dit in een overkoepelende regelgeving optimaal te vatten." Men heeft namelijk het signaal gekregen dat daar één overkoepelende regelgeving voor zou worden opgemaakt. De kwaliteitskring stelt: "Om tot deze conclusie te komen, hadden we PwC echt niet nodig. We hadden wel een aantal elementen verwacht die aangereikt gingen worden om toch tot een behoorlijk, werkbaar, correct model te komen." Volgens hen is deze studie dus weggegooid geld.

De sector is zelf bereid om met u rond de tafel te gaan zitten. U zult in hen een medestander vinden in het streven naar nog meer efficiëntie, effectiviteit en klantgerichtheid. Dat zijn trouwens de drie basiscompetenties waarop de sociale tolk- en vertaaldiensten vandaag al geëvalueerd worden door hun afnemers.

Volgens de studie en het erratum vormde de subsidie van Vlaanderen in 2009 slechts 8,8 procent van de inkomsten van de Stedelijke Tolk- en Vertaaldienst Antwerpen. Bij de Gentse Tolk- en Vertaalservice bedraagt de Vlaamse subsidie 12 procent van het totale budget. De

Stedelijke Tolk- en Vertaaldienst Antwerpen wordt momenteel volledig aangestuurd door de stad Antwerpen. De Gentse Tolk- en Vertaalservice wordt nu aangestuurd door de lokale overheid en de grootste afnemers van tolk- en vertaalprestaties. Vanuit die aansturing kunnen de lokale overheden ten volle hun regierol waarnemen.

Een structureel vereenvoudigd Vlaams landschap van diensten en organisaties, aangestuurd door Vlaanderen, lijkt in dit geval niet per definitie het meest efficiënte instrument om de kwaliteit van het gepresteerde werk te verhogen en de regierol van de grootsteden te verstevigen. Ik wil daarbij ook verwijzen naar uw witboek, minister, maar daar kunnen we later nog op terugkomen.

Uit de PwC-studie en het erratum van de kwaliteitskring blijkt ook dat de sociale tolk- en vertaaldiensten een zeer breed en gevarieerd actieterrein met vele spelers hebben, dat veel verder reikt dan enkel en alleen organisaties die bezig zijn met primaire en secundaire inburgeringstrajecten. Zo duidt de studie aan dat, naast organisaties uit de inburgeringssector, ook OCMW's, caw's, onderwijsinstellingen, ziekenhuizen, centra voor geestelijke gezondheidszorg, instellingen uit de bijzondere jeugdbijstand enzovoort grote hoeveelheden tolk- en vertaalprestaties afnemen.

Minister, zult u met de vele kritische opmerkingen en bedenkingen in het erratum van de kwaliteitskring rekening houden bij het ontwerpen van een toekomstscenario voor de sector van inburgering en integratie? Welk mogelijk effect zal een vereenvoudigde en gestroomlijnde structuur van de sector hebben op de huidige gedifferentieerde werking en financiering van de sociale tolk- en vertaaldiensten?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Voorzitter, minister, collega's, het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft een studieopdracht, getiteld 'Analyse en ontwerpen van een financieringsmodel in het kader van de subsidiëring van de diensten voor sociaal tolken en vertalen', toegekend aan PricewaterhouseCoopers. Het doel van de opdracht was om de Vlaamse minister van Inburgering een voorstel te bezorgen over het meest geschikte financieringsmodel op Vlaams niveau voor deze sector. Het rapport werd opgeleverd in september 2010. Het telt 68 pagina's.

Zoals de collega's al hebben aangehaald, hebben de sociale tolk- en vertaaldiensten een verslag van welgeteld 37 pagina's opgemaakt, waarin ze cijfermatige en tekstuele fouten signaleerden aan de bevoegde minister van Inburgering.

Minister, ook ik ben door de mensen in de sector aangesproken. Het is een sector waar ik in mijn vorige leven graag en goed mee heb samengewerkt.

Wat is de waarde van het rapport voor u, minister van Inburgering? Wordt het rapport gehanteerd als leidraad voor de verdere uitvoering van hoofdstuk VII/1 van het Integratiedecreet? Dat slaat dan op het hoofdstuk over het sociaal tolken en vertalen. Op welke manier wilt u uitvoering geven aan hoofdstuk VII/1 van het Integratiedecreet? Hebt u overleg gepleegd met of teruggekoppeld naar de sector van de diensten voor sociaal tolken en vertalen over dit gewraakte rapport en hun reactie op dit rapport? Zo ja, wat was het resultaat? Op basis van welke criteria werd deze opdracht toegekend aan PricewaterhouseCoopers? En wat was de totale kost van deze opdracht? Wat is de doelgroep van de diensten voor sociaal tolken en vertalen? Er is een verschil van inzicht tussen mensen die vinden dat dat moet vanuit organisaties, ziekenhuizen, gemeentehuizen, VDAB enzovoort, en mensen die vinden dat je dat individueel per nieuwkomer bekijkt.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik wil eerst graag de context schetsen waarin deze studie is besteld. Op 9 maart 2009, nog tijdens de vorige regeerperiode, merkte de inspecteur van Financiën op dat de projectsubsidie voor de diensten voor sociaal tolken en vertalen mogelijk

in strijd is met de Europese regelgeving en een vorm van staatssteun betrof. De inspectie merkte op dat die steun niet valt onder de de-minimisregeling. Dus was er een probleem. Er is een extern advies over ingeroepen en toen is gebleken dat de stelling van de Inspectie van Financiën niet klopt, dat die sector dus mag worden gefinancierd zonder onderworpen te zijn aan de regels met betrekking tot de staatssteun. Uit een later advies van de Inspectie van Financiën is gebleken dat er een nieuwe vorm van financiering moet komen in plaats van een projectmatige, die rekening houdt met de kostprijzen in de sector.

Zoals u weet, bevat het Integratiedecreet, dat in april 2009 door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, een hoofdstuk sociaal tolken en vertalen. Dat hoofdstuk is nog niet in uitvoering. Om dat hoofdstuk in uitvoering te laten gaan, moet duidelijk zijn hoe de sociale tolk- en vertaaldiensten structureel kunnen worden gefinancierd. Het decreet geeft de grote principes aan, maar niet de praktische uitvoering.

De huidige werking van de diensten verschilt onderling heel sterk. Het was dus noodzakelijk om een zicht te krijgen op de kostprijs van sociaal tolken en sociaal vertalen met het oog op het uitwerken van een financieringsmodel. Dit is noodzakelijk om de sociale tolk- en vertaaldiensten als instrument van het integratiebeleid ook structureel te kunnen financieren. Tot op vandaag hangen zij af van projectfinanciering.

In die zin en met dat doel, en met dat doel alleen, is er door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een studie besteld bij PricewaterhouseCoopers. De opdracht voor de studie was meervoudig, maar samengevat situeerden de onderzoeksvragen zich rond twee centrale elementen. Wat is een correcte eenheidsprijs voor sociale tolk- en vertaaldiensten? Welke is de optimale financieringswijze voor deze organisaties, zonder hoge administratieve kosten of extra belastingen?

PwC heeft deze studie in twee delen opgesplitst. Een: de kostencomponenten van sociaal tolken en vertalen in kaart brengen en op basis van historische en objectief meetbare data een eenheidsprijs uitwerken. Twee: een systeem uitwerken om tot een financiering te kunnen komen in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen van de overheid, zoals vastgelegd in het decreet.

Ik ben ingelicht over de ontevredenheid van de diensten voor sociaal tolken en vertalen met betrekking tot deze studie. De negen diensten voor sociaal tolken en vertalen komen samen voor overleg in wat zij de kwaliteitskring noemen. Deze kwaliteitskring heeft op 23 november 2010 aan mijn kabinet een brief gestuurd waarin die stelt dat de studie objectief vaststelbare cijfermatige en tekstuele fouten bevat, de gegevens die in de studie aan bod komen onvolledig zijn, waardoor er geen correcte simulaties kunnen worden gemaakt, er inconsequente redeneringen in de simulaties zijn verwerkt, en dat alle tekortkomingen zullen worden opgelijst en teruggekoppeld aan mijn kabinet en aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. De lijst met voorgehouden errata werd op 23 december 2010 per mail aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en aan mijn kabinet bezorgd. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft de lijst grondig doorgenomen en in overleg met mijn kabinet heeft het agentschap op 27 januari 2011 deelgenomen aan een overleg met de kwaliteitskring om naar alle grieven van de diensten over de studie te luisteren.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft feedback gegeven op de opmerkingen en tegelijkertijd meegegeven dat de studie slechts één element is in het uitwerken van een nieuw financieringsmodel. Op deze bijeenkomst heeft het agentschap ook de verdere aanpak voor het uitwerken van een financieringsmodel toegelicht en uitdrukkelijk aangegeven dat dit in nauwe samenspraak met de sector zou gebeuren. De hele studie is in nauwe samenspraak met de sector verlopen. Het maakte deel uit van de opdracht van PwC.

Zoals aangegeven in de beleidsbrief, wordt een implementatieplan uitgewerkt voor de uitvoering van het hoofdstuk sociaal tolken en vertalen in het Integratiedecreet. Een financieringsmodel maakt daar integraal deel van uit. Eind 2011 zal dit implementatieplan

worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Ondertussen is de werkgroep die dit implementatieplan zal voorbereiden, van start gegaan. De werkgroep bestaat uit een medewerker van het agentschap, een vertegenwoordiger van de telefoontolkendienst en een vertegenwoordiger van zowel een stedelijke als een provinciale tolkdienst.

Het is niet correct te stellen dat er niets werd gedaan met tussentijds aangeleverde opmerkingen van de kwaliteitskring. De opdracht voor de studie bepaalt expliciet dat de sociale tolk- en vertaaldiensten en hun inrichtende machten, evenals de Centrale OndersteuningsCel Sociaal Tolken en Vertalen (COC) nauw betrokken moesten worden.

In de studie van PwC staat dat de sociale tolk- en vertaaldiensten en hun inrichtende machten, evenals de COC, nauw moeten worden betrokken bij deze studie. De opdrachtnemer, PwC, is verantwoordelijk voor het organiseren van die samenspraak en betrokkenheid, en heeft hieraan vorm gegeven door gesprekken te voeren met de verschillende diensten, met de COC en met gebruikers van sociale tolk- en vertaaldiensten. PwC heeft ook met alle betrokkenen contact opgenomen, gegevens opgevraagd en ook aanvullende telefonische interviews afgenomen.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur werd op 19 april 2010 ingelicht door de sociale tolk- en vertaaldiensten dat er volgens hen tekortkomingen/fouten in de voorlopige versie van de studie stonden die PwC had doorgestuurd ter voorbereiding van de bespreking op de kwaliteitskring. PwC is op 21 april 2010 op de kwaliteitskring aanwezig geweest en heeft alle opmerkingen uitgebreid besproken en genoteerd. PwC zou deze opmerkingen in haar volgend rapport verwerken en opnieuw terugkoppelen naar de diensten.

Ter voorbereiding van de laatste stuurgroepbijeenkomst op 11 juni 2010 heeft PwC de ontwerpversie van het eindrapport aan alle stuurgroepleden toegestuurd. De COC vertegenwoordigde de sociale tolk- en vertaaldiensten in de stuurgroep. Na de stuurgroepbijeenkomst heeft PwC, op basis van de opmerkingen en aanmerkingen geformuleerd tijdens de stuurgroepbijeenkomst, het ontwerp van eindrapport herwerkt en opnieuw aan alle stuurgroepleden bezorgd voor een laatste feedback.

Vanuit de sector, in de stuurgroep vertegenwoordigd, is er toen niet op gewezen dat de opmerkingen van de kwaliteitskring onvolledig en onvoldoende verwerkt waren in het ontwerp van eindrapport. Pas achteraf, nadat het rapport al volledig afgewerkt en opgeleverd was, is gebleken dat de door PwC in het eindrapport gehanteerde gegevens onvoldoende waren gevalideerd door de diensten. Hoewel het te betreuren valt dat er onvolledigheden in de studie zijn geslopen, vind ik niet dat deze onvolledigheden afbreuk doen aan de bruikbaarheid van de studie.

Ik wil het nu over de beweerde foute aanpak hebben. In april 2010 werd het agentschap op de hoogte gebracht van mogelijke tekortkomingen bij het verzamelen van de data voor de studie. Het agentschap heeft daarna onmiddellijk aangedrongen op bijkomend overleg met de sector, wat ook is gebeurd. Ik heb de indruk dat er verwarring bestaat over de opdracht van de studie en de werkwijze van PwC.

Op basis van de erratalijst van de kwaliteitskring, blijkt dat de sociale tolk- en vertaaldiensten bezorgd zijn dat de studie de huidige werking niet op een correcte manier weerspiegelt. Dat klopt. Dat was ook niet de opdracht voor de studie. De vraag was om een kostprijsanalyse te maken en een model voor financiering. Dat betekent dat de verschillende componenten die de kostprijs bepalen, in kaart moesten worden gebracht. Dat is op een correcte manier gebeurd. De studie geeft een goed overzicht van de sector, van haar verscheidenheid en haar complexiteit. De sector is niet uniform en werkt op verschillende manieren en met verschillende modellen.

Wegens onvolledige data kan de huidige kostprijs op basis van de studie niet worden berekend. Dat is jammer, maar dat behoorde ook niet tot de opdracht van de studie. Dat de verschillen tussen de door PwC gebruikte cijfers, die herrekeningen zijn om tot vergelijkbare

componenten te kunnen komen, en de reële cijfers van de diensten groot zijn, toont hoe ingewikkeld en hoe verschillend de huidige kostenstructuren en de gehanteerde tarifieringssystemen van de negen diensten zijn.

Ik geef een voorbeeld: PwC berekent een gemiddelde gebruikersbijdrage door de inkomsten van de sociale tolk- en vertaaldiensten te delen door de prestaties van de diensten. De kwaliteitskring noemt dat hoofdstuk fout en somt in zijn rapport alle tarieven per dienst op. Dienst X levert de eerste vijf opdrachten gratis, er zijn verschillende tarieven voor interne versus externe klanten, de kostprijs voor vrijwillige tolken ligt lager dan voor gecertificeerde enzovoort.

Er zijn verschillende manieren van werken, maar dat is geen basis om tot een kostprijsberekening te komen. Als er gratis diensten worden geleverd, als er verschillende tarieven zijn voor intern en extern, dan is dat interessant en nodig om te weten en om met de sector om te gaan, maar dat moeten we niet hebben van PwC. We willen een financieringsmodel. De informatie van de kwaliteitskring is zeker correct en interessant, maar dat betekent niet dat het gemiddelde van PwC fout is.

PwC was een van de zeven aangeschreven kandidaat-opdrachtnemers, het enige consultancybureau dat een offerte heeft ingediend. Op 3 december 2009, na een bijkomend overleg tussen PwC en het agentschap om de opdracht nog duidelijker te kaderen en bij te sturen, werd de opdracht gegund aan PwC.

Hieronder geef ik de gunningscriteria, bepaald in het bestek, die gerangschikt werden volgens belangrijkheid en op een totaal van 100 punten. De kwaliteit van de uitvoering van de studieopdracht was op 60 punten. Hiervoor kreeg PwC 46 op 60. De totaalprijs was op 20 punten. Hiervoor kreeg PwC 17 op 20. De kwaliteit van het plan van aanpak was op 20 punten. Hiervoor kreeg PwC 18 op 20. De prijs van de studie bedroeg 59.670 euro exclusief btw, 72.200,72 euro inclusief BTW.

Het eindrapport van deze studie werd op 10 september 2010 door PwC opgeleverd. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur betaalde de studie integraal. Op het moment van oplevering werd de kwaliteit niet in twijfel getrokken. Voor het opstellen van het eindrapport is er feedback gevraagd. Dat is niet gebeurd.

De erratalijst is pas drie maanden na de oplevering en de betaling van de studie bezorgd. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft PwC, gezien het verloop van de feiten, niet in gebreke gesteld.

Ik kom tot het uitgebreid erratum. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft de nota met opmerkingen grondig doorgenomen en is op 27 januari 2011 op de vergadering van de kwaliteitskring aanwezig geweest waar de belangrijkste kritiek betreffende de studie toegelicht werd door de mensen van de sociale tolk- en vertaaldiensten. Zoals al aangegeven, zijn de meeste errata beschrijvende elementen over de huidige werking, de huidige tarifieringssystemen, de huidige afsprakenkaders, de huidige openingsuren enzovoort. Ik begrijp dat de sociale tolk- en vertaaldiensten voor de volledigheid hebben willen meegeven hoe de huidige werking precies in elkaar zit. Meer nog, ik stel hun aanvullingen op prijs.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft de erratalijst doorgenomen en heeft vastgesteld dat de opdracht van PwC correct is uitgevoerd, de studie de grote verdienste heeft om voor een zeer versnipperde sector een algemeen model te hebben uitgewerkt, de opmerkingen waarvan de bundel van de kwaliteitskring melding maakt, geen afbreuk doen aan de componenten die bepalend zijn voor de kostprijsberekening, de lijst van opmerkingen net bevestigt dat er bijzonder grote versnippering is in werking en financiering en een uiteindelijk model pas zal kunnen werken als er meer eenheid komt in de werking van deze diensten. Dat laatste behoorde uiteraard niet tot de opdracht van PwC.

De studie bevat zeker nuttig materiaal om het beleid verder vorm te geven. De studie heeft de verdienste dat ze de complexe werking en financiering van de sector heel duidelijk in kaart heeft gebracht. De studie reikt een aantal methodieken aan die zeker kunnen worden gebruikt voor het uitwerken van een nieuw financieringsmodel. Het doel is te komen tot een meer doorzichtige en efficiënte manier van financiering van de sociale tolk- en vertaaldiensten. PwC hanteert in zijn methodiek het systeem van ‘Activity Based Costing’. Dit is een courant gebruikte techniek om tot een betere kostencalculatie van dienstverlenende organisaties te komen. In deze methodiek wordt vooral gezocht welke kostendrijvers een invloed hebben op de uiteindelijke uitgaven en dus op de noodzakelijke financiering van de diensten. Op basis van deze methodiek en de basisprincipes die in de studie worden aangereikt, wordt op dit moment, in nauwe samenwerking met de diensten, verder gewerkt.

De studie is niet openbaar gemaakt en was bedoeld voor intern gebruik ter voorbereiding van een financieringsmodel voor de sector van het sociaal tolken en vertalen. De studie werd wel aan de sector van het sociaal tolken en vertalen bezorgd. Mevrouw Pehlivan heeft geciteerd uit de studie. Voorzitter, ik zal de studie bezorgen zodat alle collega’s ze kunnen consulteren.

Deze studie, de resultaten ervan en de erratalijst van de kwaliteitskring hebben niets te maken met een toekomstscenario voor de sector van inburgering en integratie. Deze studie is, zoals reeds gezegd, bedoeld om een zicht te krijgen op de componenten die een invloed hebben op de kostprijs van kwaliteitsvol sociaal tolken en vertalen. Ik moet uitvoering geven aan het decreet en een financieringsmodel uitwerken dat hanteerbaar is in deze zeer complexe en versnipperde sector. De aanleiding voor deze studie is dus – zoals de heer Keulen in zijn eerste vraag stelt – de uitvoering van het Integratiedecreet.

Ik citeer uit de memorie van toelichting hoe de decreetgever de financiering van de sociaal tolk- en vertaaldiensten heeft bedoeld. “Uitgangspunt hierbij is dat de Vlaamse overheid vanuit het Integratiedecreet moet voorzien in een basissubsidie voor de diensten voor sociaal tolken en vertalen zodat ze hun werking op een kwaliteitsvolle manier kunnen uitbouwen en continueren en dat de overheid die een beroep doet op een erkende dienst voor sociaal tolken en vertalen of die de maatschappelijke voorzieningen subsidieert die een beroep doet op een erkende dienst voor sociaal tolken en vertalen moet instaan voor de tolk- en vertaalprestaties die geleverd worden voor haar en/of voorzieningen. De concrete vertaling van deze basisprincipes naar een financieringssysteem zal door de Vlaamse Regering gebeuren.” Er is dus een dubbele financiering. Er is een basisfinanciering en een financiering van diegenen die een beroep doen op de diensten.

De memorie van toelichting bepaalt ook expliciet wat de Vlaamse overheid niet zal subsidiëren. Ik citeer: “Er worden geen subsidies voorzien voor de kosten voor de infrastructuur en werking van de decentrale diensten voor sociaal tolken en vertalen, noch voor de verplaatsingskosten van de tolken. Vanuit het standpunt van gedeelde verantwoordelijkheid wordt ervan uitgegaan dat deze kosten gedragen worden door de overheid of instantie die de erkenning als decentrale dienst voor sociaal tolken en vertalen heeft aangevraagd”. Met andere woorden: de decreetgever heeft een gedeelde financiering gewild voor de sector sociaal tolken en vertalen.

Om aan deze bepalingen uitvoering te kunnen geven, is het wenselijk een model te hebben op basis waarvan op een objectieve manier kan worden bepaald welke de bijdragen zijn die gebruikersoverheden en/of derde partijen – de zogenaamde ‘inrichtende machten’ – zullen moeten betalen. Het ontwerpen van een subsidiesysteem is de concrete aanleiding voor de opdracht die door PwC werd uitgevoerd. Zonder een dergelijk model zou iedere dienst die erkend wordt als sociale tolk- en vertaaldienst zelf bij alle gebruikersoverheden moeten gaan aankloppen om tot overeenkomsten te komen voor de bijdragen in sociale tolk- en vertaalprijzen. Dat lijkt mij niet alleen bijzonder onefficiënt, het zou ook niet getuigen van goed bestuur of van ambitie om deze sector effectief te laten uitgroeien tot een volwaardig instrument van het integratiebeleid.

De plannen om de sector inburgering en integratie te vereenvoudigen en te stroomlijnen, staan los van dit financieringsmodel. De opdracht van PwC is net om tot een model te komen dat de financiering van de sociale tolk- en vertaaldiensten in overeenstemming kan brengen met wat in het Integratiedecreet is bepaald. Het is mijn bedoeling om de financieringsstromen van de afzonderlijke deelwerkingen van de huidige inburgerings- en integratiesector gescheiden te houden. De verschillende deelwerkingen van die sector hebben immers een duidelijke finaliteit en worden voor hun kerntaken gefinancierd. Een eventuele hervorming van de sector heeft niet tot doel de kerntaken van die deelsectoren te laten verdwijnen of af te zwakken. Een eventuele hervorming heeft tot doel de kerntaken beter op elkaar af te stemmen, meer complementariteit tot stand te brengen, overlap tussen deelsectoren te vermijden en op het terrein een dienstverlening tot stand te brengen met maximaal resultaat voor de klant, de eindgebruiker. Of met andere woorden: meer investeren in resultaten, minder in structuren.

Het is mijn bedoeling om tot een slagkrachtige, minder versnipperde sector te komen die meer resultaten kan halen met dezelfde beschikbare middelen. In het witboek zijn de algemene principes opgenomen. Een ervan is de regierol van de lokale besturen. Het is dus evident dat dat principe ook geldt voor Antwerpen en Gent. Het witboek vermeldt expliciet dat ook voor Brussel een scenario wordt uitgewerkt. Over de plannen loopt momenteel een consultatieronde bij de betrokkenen.

In het decreet betreffende het Vlaamse integratiebeleid van 28 april 1998, gewijzigd door het decreet van 30 april 2009, is bepaald dat de Vlaamse centrale dienst voor sociaal telefoontolken en sociaal vertalen en de diensten voor sociaal tolken en vertalen voorzien in een aanbod van sociaal tolken en vertalen voor de overheidsdiensten en de maatschappelijke voorzieningen in hun werkingsgebied. Een overheid kan zelf een beroep doen op een dienst voor sociaal tolken en vertalen of de maatschappelijke voorzieningen subsidiëren die een beroep doen op een dienst voor sociaal tolken en vertalen. In het decreet wordt dit de ‘gebruikersoverheid’ genoemd. Alleen gebruikers die een samenwerkingsovereenkomst met een dienst voor sociaal tolken en vertalen ondertekend hebben, kunnen een beroep doen op de dienstverlening van die dienst. De centrale telefoontolkendienst werkt voor heel Vlaanderen, terwijl de andere diensten voor sociaal tolken en vertalen dus enkel werken voor voorzieningen, instellingen en overheden binnen hun regio.

Sociaal tolken en vertalen is een instrument van het integratiebeleid. Via deze diensten wordt de toegankelijkheid van de voorzieningen en de participatie van anderstaligen aan die voorzieningen verhoogd en kunnen zij beter geïnformeerd worden over onze samenleving. De rechtstreekse doelgroep van het sociaal tolken en vertalen zijn met andere woorden de voorzieningen en overheden zoals de welzijns- en gezondheidssector, onderwijs, tewerkstelling, sociale huisvesting, openbare dienstverlening van de overheden in het kader van hun maatschappelijke opdrachten voor de inwoners enzovoort, maar de uiteindelijke doelgroep zijn natuurlijk de anderstaligen.

Ik wil hierbij onderstrepen dat sociaal tolken en sociaal vertalen als instrument van het integratiebeleid altijd als doel heeft een soort tussenstap te zijn naar volledige zelfredzaamheid in het Nederlands. Het al dan niet inschakelen van een sociale tolk maakt idealiter deel uit van een goed uitgebouwd taalbeleid, waarbij een organisatie nadenkt over wanneer wel of niet gebruik te maken van sociaal tolken.

Ik moet zeggen, collega's, dat ik een beetje ontgoocheld ben over wat nu gebeurt. Ik heb van bij het begin gevraagd dat degene die de studie moest uitvoeren, dat zou doen met betrokkenheid van de sector. PwC moest gaan luisteren. PwC heeft diverse momenten van overleg, consultatie en mogelijkheid tot reageren ingebouwd. Dat is nog een laatste keer gebeurd nadat het voorontwerp van eindrapport bezorgd was. Er is geen reactie gekomen voor 1 juli. Dan is er een eindrapport gekomen. Drie maanden later is er een reeks van errata gekomen – vaak met herhalingen en dergelijke meer, maar dat doet er niet toe. Daarna is mijn

agentschap opnieuw in overleg gegaan. Ik geef u mee dat de verdere implementatie om tot het financieringsbesluit te komen, in volledig overleg met de sector gebeurt.

Er kan mijns inziens dus niet geconcludeerd worden dat de sector niet betrokken was. Hij was en blijft betrokken en zal dat ook zijn tot we eind 2011 met een hopelijk werkbaar financieringsmodel komen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik weet niet wie gelijk heeft, maar ik weet wel dat het onderzoek niet gelopen is zoals het had moeten lopen. Het is ondenkbaar dat een onderzoek na oplevering nog 37 pagina's met opmerkingen krijgt. Ik wil geen stenen gooien in deze of gene richting, maar dit is niet oké. Laat dat duidelijk zijn. Het feit dat de sector daar zo massaal op reageert, moge een signaal zijn.

Ik heb het stellige vermoeden, minister, dat PricewaterhouseCoopers, de enige die een offerte heeft ingediend, niet de competentie in huis heeft om dit soort materiaal te onderzoeken. Ik zeg het zoals ik het denk, ik kan dat niet bewijzen. Ik heb ook de indruk dat ze u, wat betreft het overleg met de sector, met een kluitje in het riet sturen.

Dit is geen materiaal waar je een kostenmodel of een subsidiemodel op kunt stoelen. Met zoveel verdeeldheid starten, is ontgoochelend voor u, maar vooral ook voor de sector. Die sector is overigens maar in beperkte mate afhankelijk van Vlaamse middelen.

Minister, er is een fundamenteel verschil in visie tussen uw kabinet en de sector over hoe die diensten gestructureerd moeten worden. Je kunt geen sector hervormen als die ook niet in zekere mate bereid is om mee in de boot te stappen en naar de overkant te roeien. Ik wil vooral bepleiten dat u en uw kabinet met de sector zelf rond de tafel gaan zitten en proberen tot een werkbaar model te komen, vooraleer u verdere regelgeving opstelt.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, volgens u en volgens het rapport is er geen vuiltje aan de lucht. Ik ga volledig akkoord met de opmerkingen van de heer Caron. Ook wij hebben van de sector het signaal gekregen dat zij bereid zijn om met u rond de tafel te zitten. Er staan echter zodanig veel fouten in het rapport, dat je je afvraagt wanneer ze al die overlegmomenten gehad hebben. Ik kan me niet indenken dat men dan nog vanuit de sector een bijkomend rapport opstelt van 37 pagina's met allerlei opmerkingen. Er is daar dus toch wel iets misgelopen. Waar, hoe en wat? Dat is uw verantwoordelijkheid, minister.

Het gaat ons om de sector zelf. Zij zijn bereid om rond de tafel te zitten. U moet dat samen met hen doen. Zij geven ook aan dat zij het rapport misschien zelfs niet nodig hadden. Ik wil nog even herhalen wat ze in hun slotanalyse stellen: "Gezien de grote diversiteit van de verschillende diensten (zowel omkadering als qua vraag), lijkt het moeilijk dit in een overkoepelende regelgeving optimaal te vatten." U spreekt echter over een ontwerp van decreet en wilt dus eigenlijk naar een overkoepelende regelgeving gaan. Zij spreken zichzelf daar voor een stuk tegen.

Minister, het zou de hele sector ten goede komen mocht u met hen aan tafel gaan zitten en beter overleggen. Dan hebt u PwC eigenlijk niet nodig om tot een eenduidig en toekomstgericht ontwerp van decreet te komen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Minister, dit is een cruciale sector in de diverse samenleving waar we vandaag in leven. Gezien de steeds verder om ons heen grijpende globalisering, zal de sector in de toekomst ook alsmear belangrijker worden. Ik onderschrijf de doelstelling van de minister – de zelfredzaamheid – volledig, maar er zullen altijd nieuwe Vlamingen bij komen, dus je zult met die sector moeten werken.

Er is vandaag heel wat paniek in de sector. Dat heeft er misschien ook mee te maken dat dit niet de doorsneeklant is waar een consultancybureau als PwC mee werkt.

Minister, u moet vooral bewaken dat wat vandaag in die sector bestaat – de klant- en gebruiksvriendelijkheid, de expertise – veilig wordt gesteld voor de toekomst. Dit proces wordt ongetwijfeld verder vervolgd. Het zal een beetje rijden en omzien zijn. Er is nog geen man overboord, maar een gewaarschuwd man telt voor twee. Dat geldt in dezen ook voor u, minister.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik heb het gevoel dat de heer Caron en mevrouw Pehlivan op hun standpunt blijven. De heer Caron zegt dat het ondenkbaar is dat je zoveel opmerkingen krijgt na een eindrapport. Ik heb nu niet de tijd en de gelegenheid om in te gaan op die voorgehouden errata. Het kabinet en de administratie hebben daar een welbepaalde repliek op. Er is heel veel herhaling, er zijn ook zaken die niet kloppen en dergelijke meer.

Ik aanvaard alleen niet dat men zegt dat er geen kans is gegeven tot inspraak en tot het formuleren van opmerkingen. Meer nog, het voorontwerp van eindrapport is bezorgd aan de sector. Het vervelende in die zaak is natuurlijk dat er op dat moment geen opmerkingen zijn gemaakt. Die zijn er pas drie maanden na het eindrapport gekomen.

In de werkgroep die nu werk maakt van de financiering bij het agentschap, zit iemand van de stedelijke dienst, iemand van de provinciale dienst en iemand van de telefoontolken. Die zijn dus betrokken, want we zijn nog niet toe aan het nieuwe financieringsmodel.

De opmerkingen over de kwaliteiten van PwC daarover laat ik aan u over, mijnheer Caron. Ik kan alleen vaststellen dat tijdens de vorige regeerperiode de heer Keulen het agentschap een opdracht heeft gegeven voor wat betreft de sector inburgering. Dat was ook PricewaterhouseCoopers. PwC heeft toen een studie gemaakt voor de financiering van de onthaaldiensten van de Huizen van het Nederlands. Die studie wordt met goed gevolg uitgewerkt. Ik zou me er dus voor hoeden om zomaar te zeggen dat zij de sector niet kennen of dat ze dat niet aankunnen.

Een studie zal wellicht nooit helemaal perfect zijn. We weten dat het voor externen vaak moeilijk is om alles tot in het laatste detail te doorgronden. Maar ik wil er nog eens op wijzen dat de sociale tolk- en vertaaldiensten hun kritiek formuleren vanuit een andere visie. De opdracht van de studie was niet wat zij aanbrenge.

Mijnheer Caron, ik heb het gevoel dat het de sector vooral gaat om het herstructurerings-traject dat ik wil afleggen en de hervormingen die ik wil doorvoeren. Ook dat gebeurt in vol overleg. De consultatieronde is nu volop bezig, met elk van de betrokken actoren, elk voor hun gebied.

Ik blijf beklemtonen dat de studie met betrekking tot de financiering niets te maken heeft met de herstructurering. De studie van PwC is bedoeld om te weten hoe we die sector moeten financieren, gelet op het dubbele financieringsmodel dat de decreetgever heeft gewild. De herstructurering is een zaak van efficiëntie en lokale regierol en dergelijke meer. Dat is een andere zaak en daar loopt de consultatie volop.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik hoop dat op het overleg een en ander wordt uitgeklaard, dat er een overlegmodel groeit en in zekere zin een akkoord. Ik weet niet wie gelijk heeft. Ik heb niet de potentie om de competentie van PwC in detail te analyseren. Ik ken de redenen niet waarom er te weinig opmerkingen waren over het ontwerp van het rapport, maar ik kan niet zeggen dat het vlot tot stand is gekomen. Ik pleit voor overleg en hoop dat er een consensusmodel uit groeit.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, ik pleit ook voor een consensusmodel en hoop dat de sector daar heel nauw bij wordt betrokken, zodat de werking kan worden voortgezet. De vraag is of een financieringsmodel en een herstructureringsmodel volledig van elkaar kan worden losgekoppeld. We gaan dit opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■